



Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2018-10-17

KSAU § 220

## Remiss betänkandet En effektivare kommunal räddningstjänst (SOU 2018:54)

Änr KS 2018/754 1.9.1

### Beslut

- Kristianstads kommun yttrar sig i enlighet med Räddningstjänstens tjänsteutlåtande 2018-10-15.
- Paragrafen justeras omedelbart.

---

### Sammanfattning

Kristianstads kommun är en av de instanser som fått möjligheten att yttra sig över betänkandet "En effektivare kommunal räddningstjänst (SOU 2018:54)".

Räddningstjänsten har granskat betänkandet och lämnar härmed förslag till yttrande.

Betänkandet (SOU 2018:54) innehåller förslag som i många delar kan anses medföra förbättringar om de genomförs.

I vissa stycken delar vi inte betänkandets förslag fullt ut, t.ex. förslagen om kommunal tillsyn och akademisering av räddningstjänstutbildningen för brandingenjörer. Vissa delar som t.ex. överföring av delar av det statliga ansvaret till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap från Länsstyrelsen, anser vi kräver ytterligare utredning.

### Kommunledningskontorets förslag till Kommunstyrelsens arbetsutskott

- Kristianstads kommun yttrar sig i enlighet med Räddningstjänstens tjänsteutlåtande 2018-10-15.



Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2018-10-17

### Beslutsunderlag

Räddningstjänstens tjänsteutlåtande 2018-10-15.

Remiss betänkandet En effektivare kommunal räddningstjänst (SOU 2018:54).



Räddningstjänsten

2018-10-15

Räddningstjänsten

Andreas Bengtsson

044-135005

andreas.bengtsson@kristianstad.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott

## Remiss, betänkandet: En effektivare kommunal räddningstjänst (SOU 2018:54)

Änr KS 2018/754 1.9.1

### Räddningstjänstens förslag till Kommunstyrelsens arbetsutskott

- Kristianstads kommun yttrar sig i enlighet med Räddningstjänstens tjänsteutlåtande 2018-10-15.

### Sammanfattning

Kristianstads kommun är en av de instanser som fått möjligheten att yttra sig över betänkandet "En effektivare kommunal räddningstjänst (SOU 2018:54)".

Räddningstjänsten har granskat betänkandet och lämnar härmed förslag till yttrande.

### Beslutsunderlag

Räddningstjänstens tjänsteutlåtande 2018-10-15.

Remiss betänkandet En effektivare kommunal räddningstjänst (SOU 2018:54).

### Ärendet

Betänkandet (SOU 2018:54) innehåller förslag som i många delar kan anses medföra förbättringar om de genomförs.

I vissa stycken delar vi inte betänkandets förslag fullt ut, t.ex. förslagen om kommunal tillsyn och akademisering av räddningstjänstutbildningen för brandingenjörer. Vissa delar som t.ex. överföring av delar av det statliga ansvaret till MSB från Länsstyrelsen, anser vi kräver ytterligare utredning.



Andreas Bengtsson  
Räddningschef

**Beslut expedieras till**

Räddningstjänsten



Kristianstads kommun  
Räddningstjänsten  
Andreas Bengtsson  
044-135005  
andreas.bengtsson@kristianstad.se

Regeringskansliet/Justitiedepartementet  
ju.remissvar@regeringskansliet.se  
ju.L4@regeringskansliet.se

## Kristianstads kommuns yttrande angående betänkandet: En effektivare kommunal räddningstjänst (SOU 2018:54) Ju2018/03485/L4

Härmed lämnas Kristianstads kommuns yttrande angående ovanstående betänkande.

### Sammanfattning

Kristianstads kommun anser i stora delar att betänkandet är väl genomtänkt och välskrivet samt innehåller delar som, om de genomförs, medför förbättringar för räddningstjänsten i Sverige. Kommunen anser dock att vissa delar inte medför förbättring, t.ex. gällande kommunal tillsyn och akademisering av RUB. Vissa delar som t.ex. överföring av delar av det statliga ansvaret till MSB, kräver ytterligare utredning och en översyn av Länsstyrelsernas uppdrag.

### Avsnitt om styrning och förvaltningsorganisation

Förslaget om en nationell likriktning över handlingsprogrammets utseende och innehåll ses som positivt. Det möjliggör enklare jämförelser och tolkningar för den enskilda kommunen om skyddet är *likvärdigt* och *tillfredsställande*, samt att räddningsinsatserna ska ske inom *godtagbar tid* och på ett *effektivt sätt*.

### Avsnitt om förebyggande verksamhet

Vi delar uppfattningen att skriftlig redogörelse över brandskyddet inte har varit till den nytta som var tänkt vid införandet utan i stora delar en administrativ belastning. Ett borttagande av kravet på att lämna skriftlig redogörelse ser vi som positivt.

Tydligare reglering av handlingsprogrammen kan, som sagt ovan, göra förebyggande verksamheten mer likvärdig över landet. Förslaget att ge MSB föreskriftsrätt för hur tillsyn ska planeras och utföras gör även det tillsyner mer likvärdig. Förslaget säger att MSB dock



inte ska få föreskriva om var och hur ofta tillsyn ska göras. För att kunna jämföra likvärdigheten mellan kommuner anser vi att någon form av inriktning för var och hur ofta tillsyn ska göras borde finnas.

Det är positivt att avgifter i fortsättningen får tas ut för tillsyn, inte bara för tillsynsbesök. En knytning till besöket bör finnas, men det är positivt att det tydliggörs att kringuppgifterna knutna till en tillsyn också kan avgiftsbeläggas. Däremot är det olyckligt att tillsynsavgifter knutna till LSO 2.4 inte omfattas av betänkandet. Det är helt rätt att denna tillsyn kan vara omfattande och vi anser att denna borde avgiftsbeläggas.

### **Avsnitt om räddningstjänstverksamhet**

Det är positivt att olika samverkansformer inom områdena resurser och ledning belyses. Vi delar uppfattningen att samverkan är en förutsättning för att hantera räddningsinsatser, framförallt större och mer komplexa. Att detta tydliggörs i kommunernas handlingsprogram är bra. Att samverkan med andra än räddningstjänst underlättas om räddningstjänsten blir mer enhetlig är också en åsikt vi delar.

I förslaget anges att Arbetsmiljöverket bör få i uppdrag att utreda rök- och kemdykning. Vi menar att denna utredning bör göras med försiktighet och att uppdraget i så fall blir tydligt. Det är riktigt att rök- och kemdykning många gånger dimensionerat räddningsstyrkornas storlek och det finns andra behov och alternativa lösningar idag, bl.a. uppdelade eller över dygnet differentierade räddningsstyrkor. Om Arbetsmiljöverket får uppdraget bör det tydligt innehålla exempel på vilka uppgifter en räddningsstyrka av viss storlek/numerär kan klara av.

Förslaget att via MSB:s föreskriftsrätt reglera ledningssystem, nomenklatur, arbetskläder, utrustning m.m. kan vara ett bra sätt att tydliggöra för samverkande resurser inom och utom räddningstjänsten hur ledningsstrukturen är uppbyggd. Om förslaget blir verklighet krävs förmodligen en övergångsperiod för att likrikta inom landet.

Förslaget att räddningschefens och räddningsledarens roller och befogenheter förtydligas är bra. Att räddningsledarens uppgift är att leda enskilda insatser ger ökad tydlighet. Även förslaget att införa bestämmelser om delegation i LSO ger ökad tydlighet.

Vi delar uppfattningen om att det ofta kan vara lämpligt att räddningsledaren är högsta befäl på plats. Ska det i något fall vara så att räddningsledaren inte är på plats, så bör det finnas en motivering i varje enskilt fall.

### **Avsnitt om kommunal samverkan**

Vi delar uppfattningen att samverkan mellan kommunerna behöver stärkas, utan att för den skull ställa krav på gemensamma organisationer. Samverkan är troligen det enda vägen för många av Sveriges kommuner att hantera större och mer komplexa insatser. Förslaget med en övergripande ledningsfunktion dygnet runt är också tydligt och medför



fördelar. I förslaget nämns också att andra kommunala larmfunktioner, jour- och beredskapshantering m.m. kan hanteras från samma plats som där den övergripande ledningen finns. Detta har många fördelar i ett större sammanhang än den rena händelsen enligt LSO. För kommunmedborgare innebär det att det snabbt kan fattas beslut om flertalet åtgärder. Översyn av annan lagstiftning, t.ex. konkurrenslagen, behöver göras om flera kommuners övriga uppgifter ska hanteras från en ledningscentral i en enskild kommun.

### **Avsnitt om personal**

Vi delar uppfattningen att personal inom räddningstjänst (i huvudsak) såväl som räddningsledare ska vara anställda i kommun eller kommunalförbund. En gemensam plattform eller grundutbildning för den som ska vara räddningschef är bra. Det är dock viktigt att, precis som förslaget beskriver, räddningschefen har möjlighet att vara räddningsledare, d.v.s. vara befälsutbildad.

Rekommendationen att kommuner inför policys och riktlinjer för t.ex. kombinationstjänster inom kommunen, där deltidsbrandman är en av delarna i en tjänst, kan vara ett bra sätt att öka möjligheten att rekrytera fler deltidsbrandmän.

Även om kommunerna har ett eget ansvar att rekrytera deltidsbrandmän krävs det statlig stöttning och förslaget om att MSB ska få en instruktion om att stödja kommunerna är bra.

Förslaget om ändring i beräkningen av arbetslöshetsersättning för deltidsbrandmän är också viktig.

### **Avsnitt om utbildning**

Förslaget innehåller att MSB bör få i uppdrag att utreda hur utbildning till räddningsledare, räddningschef och annan ledningspersonal ska se ut och dessutom om RUB bör akademiseras.

Vi delar uppfattningen att en regelbundet återkommande utbildning för att säkerställa kompetensen hos räddningsledare är ett bra förslag. Även förslaget att t.ex. larm- och ledningsoperatörer får fortbildning är bra.

Vi delar även uppfattningen om att urvalsgrunderna till utbildningar inom området skydd mot olyckor bör kompletteras med en ny urvalsgrund, så som erfarenhet från annan utbildning.

Förslaget om att akademisera RUB och kanske lägga den utbildningen på en annan huvudman än MSB anser vi inte bra. Att antalet sökande är lågt bör kunna lösas på annat sätt än genom akademisering, t.ex. genom tydligare marknadsföring av utbildningen, en marknadsföring som MSB står för men där man tar stöd av kommunerna.



### Avsnitt om statens tillsyn och stöd

Förslagen i stort bygger på att stora delar av det som idag utförs av Länsstyrelserna flyttas över till MSB. I vissa delar kan detta medföra vinster. Att MSB är den myndighet som övertar ansvaret vid en större räddningsinsats kan vara bra, detta under förutsättning att man har i förväg utsedd personal som t.ex. utgör räddningsledare/räddningsledning.

En fara i förslaget är dock att den lokala knytningen och stödet till kommunerna kan försvinna. I t.ex. Skåne län finns idag väl utarbetade relationer, arbetsrutiner och kontinuerliga, veckovisa mötesformer mellan flera berörda myndigheter, där Skånes kommuner, Skånes räddningstjänster, länsstyrelsen och andra samverkande organ deltar för att befästa den lokala/regionala förmågan. För att en lösning ska fungera väl gentemot kommunerna även om MSB övertar tillsynsansvar bör det antingen finnas geografisk utlokalisering av personal eller regionkontor så som t.ex. Arbetsmiljöverket har, eller att det finns tydligt utpekad personal som ansvarar för vissa kommuner och län. Ett annat sätt, utan att överföra uppgifter till MSB, hade varit att tydliggöra länsstyrelsernas samordningsuppdrag.

### Avsnitt om konsekvenser

En tydlig konsekvens är att Länsstyrelserna i förslaget mister resurser och därigenom kompetens. Förmågan till stöd åt kommunerna i de till LSO angränsande områdena krisberedskap och höjd beredskap kommer att minska om inget annat genomförs. Det bör utredas hur dessa förmågor ska kunna upprätthållas även om övriga arbetsuppgifter överförs till MSB.

Andreas Bengtsson

Räddningschef